

1918, przed 10 listopada, Magdeburg - Wykaz książek dotyczących historii powstania 1863-1864 r. Odpisy oryginalnych notatek bibliograficznych.

Pamiętniki.

1. Aramowicz [Ignacy]: Pamiętniki o ruchu partyzanckim w wojew[ództwie] grodz[ieńskim] (a. 1.60 K[oron])¹.
2. Grzegorzewski [Stanisław]: Wspomnienia osobiste (a. 2.50 K[oron])².
3. Żychliński [Teodor]: Wspomnienia z [18]63 r[oku], Poznań 1888 (a. 2.50 K[oron])³.
4. Erlach [L. J. Franz]: Die Kriegführung der Polen (a. 1.50 K[oron])⁴.
5. Jeziorański [Antoni]: Pamiętnik, 3 tomy (a. 7 Kor[on])⁵.
6. Krzywda [Z.]. N: Wspomnienia obozowe (a. 1 Kor[ona])⁶.
7. Langiewicz [Marian]: Listy, wyd. Merwin, Lwów⁷.
8. Struś pułkow[nik], Ludzie i wypadki 1861-64 r., Lwów [18]94 (a. 6 Kor[on])⁸.
9. Wspomnienia kapitana w p[owstaniu] z [18]63 r[oku], Lipsk 1866 (a. 1.60 K[oron])⁹.
10. Z lasu, pola i kwatery - urywki z pamiętników, Gródek 1896 (a. 1 K[orona])¹⁰.

D. Dzieła krajoznawcze.

1. Grabiec [Józef]: Polska w cyfrach i faktach¹¹.
  2. [Zygmunt] Gloger: Królestwo Polskie (5.20 K[oron])¹².
  3. Opis ziem polskich: Zabór pruski - 12 Kor[on], Zabór rosyjski - 12 Kor[on]¹³.
  4. Polska: wyd[anie] Macierzy, 2 tomy (11 Kor[on])¹⁴.
18. Powstania 1794, 1831, 1863, wyd[awnictwo] Bondy we Wiedniu¹⁵.
19. Hirschberg^a [Aleksander]: Bibliografia powstania 1831 r[oku] (aut. 3 Kor[ony])¹⁶.

C. Dzieła podstawowe do historii 1863 r[oku].

1. Materiały do historii powstania [18]63/64 r[oku], 5 tomów (aut. 18 K[oron])¹⁷.
2. Przyborowski [Walery]: Rok 1863¹⁸.
3. Mierosławski [Ludwik]: Dokumenty urzędowe do dziejów powst[ania] (aut. 2 Kor[ony])¹⁹.
4. Grabiec [Józef]: Dzieje 1863 r[oku]²⁰.
5. Giller A[gaton]: Historia powstania, 4 tom[y] (aut. 24 Kor[ony])²¹.
6. Giller A[gaton]: Polska w walce (aut. 3 Kor[ony])²².
7. Łukaszewski [Józef]: Zabór pruski w cz[asie] powstania [18]63 r. (aut. 3 Kor[ony])²³.
8. Sawicki-Stella [Jan]: Galicja w 1863 r[oku]²⁴.
9. Berg [Nikołaj Wasiljewicz]: Zapiski o powstaniu [18]63 r[oku] (12 Kor[on])²⁵.
10. Giezkiet-Puzyrewskij [Aleksandr Kazimirowicz]: Wojennyje diejstwija, Warszawa 1894 r[ok]²⁶.
11. Historia ruchu narodowego od 1861-64 [roku], 2 tomy, Lwów 1882²⁷.
12. Chołodecki[-Białynia] J[ózef]: Księga pamiątkowa powst[ania] [18]63 r[oku], 2 wyd[anie] 1913²⁸.

Odpisy, rękopisy.

ЦХИДК, Instytut Józefa Piłsudskiego w Warszawie, sygn. 476-2-3, k. 99-100. W załączeniu karta z opisem inwentarzowym pierwotnego zbioru dokumentów zawierającego oryginały dokumentów i ich odpisy z Archiwum Instytutu Józefa Piłsudskiego w Warszawie (k. 169): "Teka 14. Józef Piłsudski. Podteczka 1: Oryginalne notatki Józefa Piłsudskiego, robione podczas pobytu w Magdeburgu. Wykaz książek w języku francuskim i niemieckim. (4 karty). Podteczka 2: Odpisy notatek J. Piłsudskiego, robionych w Magdeburgu", a także kartka z adnotacjami, pisanymi ręką Wandy Kiedrzyńskiej w różnym czasie (k. 98): "Spisy książek, dotyczących historii wojen i wojskowości, 4 szt[uki]" oraz "Wyciągnięte do specjalnego przechowania, Teka nr 14 - dn[ia] 2 IX 1939 r.". Oryginału nie znaleziono.

^a W tekście: "Hirszberg".

¹ Ignacy Aramowicz, *Marzenia. Pamiętnik o ruchu partyzanckim w województwie grodzieńskim w 1863 i 1864 r.*, Bendlikon 1865.

² Stanisław Grzegorzewski, *Wspomnienia osobiste z powstania 1863 roku. Dla uczczenia 40-letniej pamiątki powstania styczniowego*, Lwów 1903.

³ Teodor Żychliński, *Wspomnienia z roku 1863*, Poznań 1888.

⁴ *Die Kriegführung der Polen im Jahr 1863*. Nach einigen Beobachtungen von März bis August an Ort und Stelle gesammelt von L. J. Franz Erlach, Oberstlieutenant im Eidgenössischen Artillerie-Stab, Darmstadt - Leipzig 1866.

⁵ *Pamiętniki generała Antoniego Jeziorańskiego od roku 1848 do roku 1863*, t. I-III, Lwów 1880-1881.

⁶ [Zygmunt Napoleon Rzewuski] Z. N. Krzywda [pseud.], *Wspomnienia obozowe z r. 1863 i 1864*, Lwów 1883.

⁷ Marian Langiewicz, *Relacje o kampanii własnej w r. 1863*. Wydał Bertold Merwin (z podobizną), Lwów 1905.

⁸ [Jan Sawicki-Stella] Pułkownik Struś [pseud.], *Ludzie i wypadki z 1861-1865 r. Obrazki z powstania*, Cz. 1-2, Lwów 1894.

⁹ [Wiktor Wiśniewski], *Wspomnienia kapitana wojsk polskich z roku 1863*, Lipsk 1866.

¹⁰ A. K. [krypt.], *Z lasu, pola i kwatery, czyli urywki z pamiętników powstańca z roku 1863*, Gródek 1896.

¹¹ [Józef Dąbrowski] J[ózef] Grabiec [pseud.], *Współczesna Polska w cyfrach i faktach*, Kraków [1911].

¹² Zygmunt Gloger, *Królestwo Polskie*, Warszawa 1905.

¹³ *Opis ziem zamieszkałych przez Polaków pod względem geograficznym, etnograficznym, historycznym, artystycznym, przemysłowym, handlowym i statystycznym*, t. I: *Ziemie polskie w Prusach. Prusy wschodnie i zachodnie. W. Księstwo Poznańskie. Śląsk pruski*. Opracował Aleksander Czechowski, Warszawa 1904; t. II: *Królestwo Polskie*. Oprac. Zygmunt Gloger [i inni], Warszawa 1905.

¹⁴ *Polska. Obrazy i opisy*, t. I-II, Lwów 1909. Wydawnictwo Macierzy Szkolnej Nr 83.

¹⁵ Seria wydawnicza: *Powstania polskie 1894, 1830-31, 1863*. Wiedeń F. Bondy: t. I: Kazimierz Bartoszewicz, *Dzieje insurekcji kościuszkowskiej*, Wiedeń [1913]; t. II: August Sokołowski, *Dzieje powstania listopadowego 1830-1831*, Wiedeń [1913]; t. III: August Sokołowski, *Powstanie styczniowe 1863-1864*, Wiedeń [1913].

¹⁶ Aleksander Hirschberg, *Bibliografia powstania narodu polskiego z r. 1830-1831*. Wspólnie z gronem akademików lwowskich ułożył..., Lwów 1882.

¹⁷ *Wydawnictwo materiałów do historii powstania 1863-1864*, t. I-V, Lwów 1888-1894.

¹⁸ [Walery Przyborowski], *Dzieje 1863 roku przez autora "Historii dwóch lat"*, t. I-IV, Kraków 1897-1905.

¹⁹ [Ludwik Mierosławski], *Dokumenta do dziejów organizacji jeneralnej powstania narodowego w roku 1863*, Paryż [1864].

²⁰ [Józef Dąbrowski] J[ózef] Grabiec [pseud.], *Rok 1863*, Poznań 1913.

²¹ Agaton Giller, *Historia powstania narodu polskiego w 1863-1864 roku*, t. I-IV, Paryż 1867-1871.

²² Agaton Giller, *Polska w walce. Zbiór wspomnień i pamiętników z dziejów naszego wyjarzmiania*. Wydał Agaton Giller, t. I, Paryż 1868; t. II, Kraków 1875.

²³ J[ózef] Łukaszewski, *Zabór pruski w czasie Powstania Styczniowego 1863-64 r.*, Jassy 1870.

²⁴ Jan Sawicki-Stella, *Galicja w powstaniu styczniowym*, Lwów 1909.

²⁵ Mikołaj Wasiljewicz Berg, *Pamiętniki o polskich spiskach i powstaniach 1831-1862*. Z wydania "Rosyjskiego Archiwum" przełożył z rosyjskiego W. Ralex [Aleksander Raczyński], Kraków 1880.

²⁶ A[leksandr] K[azimirowicz] Puzyrewski, *Wojna polsko-ruska 1831 r.* Dzieło premiowane przez Cesarską Akademię Nauk, Warszawa 1899.

²⁷ [Bolesław Limanowski], *Historia ruchu narodowego od 1861 do 1864 r.*, t. I-II, Gródek 1896.

²⁸ Józef Chołodecki Białynia, *Księga pamiątkowa opracowana staraniem Komitetu Obywatelskiego w czterdziestą rocznicę powstania r. 1863/1864*, Lwów 1904.